

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFTLITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

*Samengesteld door de Stichting voor
Economisch Onderzoek der Universiteit
van Amsterdam, redactie: Mevr. Dra E.
Hijmans*

A. ACCOUNTANCY

III. LEER VAN DE INRICHTING

Brave New World

Marshall, A. H. — Een uiteenzetting van de mogelijkheden welke de electronische rekenmachine opent in verband met administratie en beheer. Deze mogelijkheden zijn groot en gevarieerd; de machines zijn niet alleen beter en sneller dan vroegere administratieve hulpmiddelen, maar ze kunnen vooral ook berekeningen maken en dingen onthouden welke tot nu toe medewerking van het menselijk intellect vereisten.

Er wordt echter op gewezen dat men de mogelijkheden die hier liggen niet moet overschatten. De invoering van electronische machines betekent géén „nieuw tijdperk in de administratie", zoals men wel meent. Vele van de bestaande moeilijkheden blijven bestaan. Bijvoorbeeld wordt de principiële verbizondering van de kosten er niet gemakkelijker door, zij het dat de hiertoe nodige berekeningen sneller kunnen worden verricht. Ook bij 't gebruik van electronische hulpmiddelen blijft men verder afhankelijk van de juistheid der oorspronkelijke data, terwijl het interpreteren van de resultaten van de berekeningen evenzeer de aandacht blijft vragen.

Het is echter een meer verfijnde techniek dan tot nu toe beschikbaar was, en het is zaak dat de administratieve mensen de mogelijkheden hiervan duidelijk maken aan hen die gegevens uit de administratie nodig hebben als grondslag voor beslissingen.

A III - 3
E 738

Accountancy, Maart 1954

The Statement of Source and Disposition of Funds

Palmer, E. B. — In de Verenigde Staten werkt men al jaren met de „where-got where-gone statement", een overzicht van de herkomst en bestemming van de gelden die een bedrijfshuishouding gedurende de boekingsperiode ter beschikking heeft gekregen. In Engeland begint deze staat in gebruik te komen, en dit artikel is bedoeld als een uiteenzetting van de werkwijze en van de voordelen die het gebruik van dergelijke overzichten biedt.

Men kan ze gebruiken als periodieke overzichten voor de leiding, als samenvatting van het optreden van de onderneming ten behoeve van de aandeelhouders, als voorlichtingsmiddel voor de belegger, en als basis voor het liquiditeitsbudget. De schrijver beveelt ze aan als een aanpasbaar en alleszins bruikbaar administratief hulpmiddel.

A III - 3
E 77

Accountancy, Maart 1954

IV. LEER VAN DE CONTROLE

Mechanisatie en Contrôle

Koppenberg, W. C. — Mechanisatie kan en moet de administratie maken tot een doeltreffender hulpmiddel van de organisatie. Ook de interne controle wordt erdoor versterkt, in zoverre dat de overzichtelijkheid en de gedetailleerdheid van de gegevens door mechanisatie vergroot worden, zoals met voorbeelden wordt verduidelijkt.

De vraag rijst, in hoeverre de vorm van de administratie invloed heeft op de controletechniek. Veel hangt hier af van de visie op de verhouding tussen externe controle en interne controle. Indien men beide als elkaar aanvullend beschouwt, dan kan bij een verbetering van de administratie door mechanisatie en een daarmee gepaard gaande versterking van de interne controle de accountant de omvang van zijn werkzaamheden beperken.

Volgens de schrijver hebben de accountants de waarde van bewijsstukken overschat, en zitten ze teveel vast aan de formele controle. Het is beter als ze de pioniers zijn voor het doorvoeren van nieuwe ideeën; indien men los kan komen van de tot dusver toegepaste controlesystemen, kunnen de accountants in hun werk veel profijt hebben van de verbeterde administraties. Op de dan te volgen techniek wordt vrij uitvoerig ingegaan. De cijferbeoordeling treedt op de voorgrond; deze wordt gebaseerd op vergaande analyse van kosten- en opbrengstcijfers, mede op grond van de begroting. Eerst daarna volgt gedeeltelijke verificatie van de geboekte posten met bewijsstukken. Als aanvullende controle zal verder een zelfstandig balansonderzoek nodig zijn, waarbij de posten wel stuk voor stuk moeten worden onderzocht en de voorraden opgenomen.

Het geschetste beeld zal in beginsel ook toepasselijk zijn voor de overheidsadministratie, al vragen daar vooral de kasadministratie en de verantwoording van de opbrengsten bijzondere aandacht.

A IV - 1
E 722.5

Financieel Overheidsbeheer, 15 Februari 1954

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

IV. LEER VAN DE KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

Helping the Foreman Control Costs

Stockmeijer, R. E. — Naar schatting is bij de meeste industrieële bedrijven de baas verantwoordelijk voor ongeveer 70% van de kosten van de uitvoering der productie in engere zin; het is dus van essentieel belang dat hij volledig wordt ingeschakeld in de efficiency- en kostenbewaking.

Belangrijk is daarbij o.m. dat het toezichthoudende personeel de beschikking over cijfers krijgt terwijl deze nog actueel zijn, en dat deze cijfers in voor de mensen in de werkplaats begrijpelijke vorm worden gebracht. Verder dient de baas een belangrijke rol te spelen bij het opstellen van de standaarden en de details van de bedrijfsbegroting, waardoor hij tevens in staat is, de werkelijke gegevens te vergelijken met die van het budget.

Dit laatste kan worden gedaan met behulp van wekelijkse overzichten, geïllustreerd met grafieken; een en ander wordt voor een praktijkvoorbeeld uitgewerkt en de moeilijkheden die de baas bij de kostenbewaking kan ontmoeten worden nader besproken.

B a IV - 2b
E 136.321.2

Naca-Bulletin, Februari 1954

What Happens to Costs When We Run Overtime?

Makepeace, R. S. — Differentieel beschouwd, schijnen overwerk-orders vaak zeer voordelig, met het gevolg dat men ze soms aanneemt zonder zich rekenschap te geven van een aantal ongunstige gevolgen welke er mogelijk uit kunnen voortvloeien.

Men gaat er dan van uit dat een aantal kostencategorieën als „vast” beschouwd kan worden; in feite nemen echter vaak ook sommige „vaste” kosten wel degelijk toe door het overwerk, terwijl dit bovendien op allerlei manieren de werkgemeenschap kan schaden zonder dat zulks direct als geldkosten waar te nemen is.

Vooral waar het overwerk tot gewoonte wordt, ontstaat verder het gevaar dat men geen reservecapaciteit meer heeft.

De conclusie luidt dat men slechts overwerkorders moet aannemen indien dit noodzakelijk is voor het behoud van de verkooprelaties, en indien de zorgvuldig geschatte differentieële kosten werkelijk lager liggen dan de opbrengst, of bij wijze van grote uitzondering indien ergens een „flessenhals” overwonnen moet worden.

B a IV - 2d
E 136.222

Naca-Bulletin, Februari 1954

V. LEER VAN DE FINANCIERING

Financiële aspecten van de vervanging van productiemiddelen met lange levensduur

de Heer, D. W. — In deze beschouwing wordt dit probleem nader uitgewerkt voor de scheepvaart, alhoewel het mutatis mutandis geldt voor alle bedrijfstakken die met productiemiddelen met zeer lange levensduur werken.

Op grond van gegevens uit de jaarverslagen van enige toonaangevende rederijen komt de schrijver tot een grafische kwantitatieve voorstelling van de wijze, waarop de koopvaardijvloot in de komende decennia vervangen zal dienen te worden. Verschillende

oorzaken, zoals de komende vervanging van schepen van oorlogskwaliteit, uitstelling van de normale vervanging tijdens de oorlog zullen in de jaren 1963 t/m 1975 de vermogensbehoefte vergroten. Gevoegd bij de huidige fiscale wetgeving, welke financiering uit de winst belemmert, zal dit kunnen leiden tot een financieringstekort, dat momenteel door de andere kapitaalbronnen der rederij, namelijk intensieve financiering en aantreking van nieuw kapitaal, niet opgeheven kan worden. De reeds genoemde oorzaken hebben er immers toe geleid dat het synchrone verloop van het proces van reinvestering der uit afschrijving vrijkomende middelen sterk verstoord is. Ook het aantrekken van permanent vermogen is beperkt door de conjunctuurgevoeligheid van het bedrijf en de schaarste aan risicodragend kapitaal.

Schrijver komt tot de conclusie dat de oplossing niet ligt bij een verder vervlakken van het vervangingsschema, doch dat primair de mogelijkheden der interne financiering hersteld moeten worden mede door opheffing van de fiscale belemmeringen. Tevens zullen er eigen middelen aangetrokken moeten worden om voor het overige in de permanente kapitaalbehoeften te voorzien, evenals tijdelijk kapitaal voor de opvang van de spitsen. T.a.v. dit laatste zou inschakeling van financieringsmaatschappijen mogelijk een oplossing kunnen bieden.

B a V - 3
E 34

De Naamlooze Vennootschap, Februari 1954

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

Simplification and standardisation to reduce cost and stock inventories

Callaby, F. A. — Hoewel de voordelen van normalisatie en „simplificatie” in beginsel algemeen worden erkend, valt het doorvoeren in de praktijk niet mee, vooral bij stuk- en serieproductie, en daar waar de afnemers een groot aantal onderling afwijkende typen verlangen.

Toch kan ook onder die omstandigheden veel worden bereikt, door middel van een juiste analyse, codering en classificatie van grondstoffen, onderdelen en producten. Hierbij moeten handelsnamen en synoniemen e.d. worden vermeden, zodat inderdaad alle gelijksoortige dingen onder eenzelfde rubriek worden bijeengebracht. Aldus wordt het mogelijk, een overzicht te krijgen van wat er is, teneinde geleidelijk tot beperking tot het noodzakelijke aantal typen te kunnen geraken.

Het coderen van onderdelen is moeilijker dan het onderbrengen van grondstoffen; men codeert op grond van de belangrijkste eigenschap, dwz. meestal de vorm; de eenvoudige vormen krijgen de laagste nummers. Samengestelde onderdelen krijgen het nummer van het belangrijkste bestanddeel.

Bij het ontwerpen van nieuwe producten neemt men de lijst erbij zodat zoveel mogelijk gebruik kan worden gemaakt van reeds gefabriceerde onderdelen enz.

Verouderde materialen en typen moeten zonder pardon worden afgestoten.

Deze methode geeft belangrijke voordelen, welke in het artikel nog nader worden uiteengezet.

B a VI - 4
E 612.511

The Accountants Journal, Januari 1954

L'action du représentant en présence de l'évolution commerciale

Signerin, G. — Een schets van enkele veranderingen welke hebben plaats gevonden in de functie van de handel, in het bijzonder de detailhandel, en diens gevolge ook in die van het verkoopapparaat van de fabrikant.

Vroeger „kon de gebruiker kopen”; hij had oefening en ervaring in het beoordelen van eigenschappen en kwaliteiten der aangeboden goederen. De detaillist gaf advies en droeg verantwoordelijkheid tegenover zijn klant. Onder meer door de verbreiding van het merkartikel kwam hierin verandering: detaillist noch koper bezitten meer vakkennis; de koper heeft geen vertrouwen meer in de door de detaillist verkochte kwaliteiten en wantrouwt laag geprijsde artikelen. De detaillist verlaat zich op de fabrikant of fabrikanten en maakt gebruik van de door dezen voor het merkartikel gemaakte reclame.

De diversiteit van artikelen en het voortdurend op de markt verschijnen van nieuwe belet de koper, voldoende vakkennis te verwerven. Hij is dus gedwongen, te vertrouwen of op een merk, of op het advies van de detaillist. Indien het artikel er zich toe leent, is de beste weg voor de fabrikant, rechtstreeks het merk te pousseren. Dit kan hij doen door de gebruiker te overtuigen van de goede eigenschappen van het goed, bijvoorbeeld door demonstraties of cursussen in kwaliteitsbeoordeling.

Kan dit niet, dan moet hij de detaillist „opvoeden” zodat deze actief zijn artikel verkoopt. Hier ligt een van de belangrijke taken van de vertegenwoordiger of reiziger.

Een andere ontwikkeling is de groei van het grootdetailbedrijf met macht op de inkoopmarkt. De politiek ten aanzien van de verkoop via grote magazijnen vereist afzonderlijke studie van mogelijkheden en verbruiksgewoonten voor ieder artikel; soms zal de fabrikant een afzonderlijk merk scheppen ten behoeve van het grootbedrijf, soms zal het beter zijn het algemene merk door demonstraties binnen het warenhuis onder de aandacht van het daar kopende publiek te brengen.

B a VI - 9
E 642.352

Organisation Scientifique, Januari 1954

Downtown Dilemma

Alevizos, J. P. en A. E. Beckwith. — Dit artikel bevat een analyse van recente veranderingen in de koopgewoonten van de verbruikers in en nabij de steden in de Verenigde Staten van Amerika, waardoor de structuur van de detailhandel eveneens verandert.

Het is vooral het vervoersprobleem (in de Verenigde Staten de verbreiding van de auto, mede in verband met het vraagstuk van de parkeerruimte) dat hier een rol speelt, gezien de toenemende trek naar de voorsteden. Verder is het merkartikel een factor van betekenis. De grote winkelcentra in het hart van de steden hebben een zware strijd te voeren tegen de opkomende lokale winkelcentra. Voor sommige artikelen (bijvoorbeeld kinderkleding, koelkasten) is deze strijd grotendeels verloren, voor andere (b.v. luxe artikelen, damesbovenkleding) wint het grote stadscentrum het nog, maar staat het relatief minder sterk dan vroeger.

Het hoe en waarom van de veranderingen wordt geanalyseerd aan de hand van materiaal dat door enquête onder de verbruikers van Boston en omgeving is verkregen.

B a VI - 9
E 638.153.2

Harvard Business Review, Januari-Februari 1954

Technique du Budget Publicitaire

Scheurer, F. — De plaats welke de reclamekosten in de begroting in moeten nemen wisselt met de bedrijfstak; toch zijn er wel normen voor te geven, zoals blijkt uit Amerikaanse statistieken betreffende het percentage van de omzet dat in verschillende bedrijfstakken van de handel voor reclame wordt uitgegeven. Schrijver wijst echter op het gevaar dat ontstaat wanneer zulke normen automatisch worden toegepast. Om een behoorlijke reclamebegroting op te zetten, moet men beginnen met de markt te analyseren en na te gaan of het bedrijf inderdaad kan voldoen aan de geschatte vraag en of dit rendabel zal zijn. Pas daarna wordt een gedetailleerde reclamecampagne ontworpen, en de geschatte kosten daarvan kritisch beschouwd aan de hand van een formule welke de schrijver hiervoor ontwikkelt. Zijn zij te hoog dan moet van de campagne worden afgezien.

Ook in de depresso dient men met de reclame door te gaan, terwijl effectieve controle van de reclamekosten, steunend op het budget, essentieel is. Hiervoor worden enige richtlijnen gegeven.

B a VI - 11
E 136.341 : E 641.253

Fiducia, Februari 1954

De Derde Phase: Een nieuwe wetenschap

Een bespreking van de inhoud en betekenis van het werk dat in Engeland en Amerika onder de naam „Operational Research” en in Duitsland als „Planungsforschung” wordt verricht. Het gaat hier om onderzoek naar het verband tussen genomen organisatorische maatregelen en verkregen resultaten, zoals die blijken uit statistische gegevens. Zulk een onderzoek verschaft een basis voor het opstellen van nieuwe plannen op economische grondslag. De eerste en moeilijkste stap voor dit werk is het verkrijgen van de benodigde interne gegevens uit de handen van allerlei bedrijven. Europese bedrijven zijn nog te-
rughoudender dan die in de Verenigde Staten. Toch is er voor verschillende bedrijfstakken ook in Engeland en Duitsland reeds baanbrekend werk gedaan, zoals blijkt uit enkele gegeven voorbeelden. In Engeland vond bijvoorbeeld een onderzoek plaats naar de oorzaken die de kosten van het lossen van erts in verschillende havens bepalen. In Duitsland onderzocht men de invloed van verkeerslichten met het doel, verkeersopstoot-
houd en ongevallen tot een minimum te beperken.

Gesteld wordt, dat ook in Nederland een vruchtbaar arbeidsterrein voor Operational Research openligt.

B a VI - 12
E 641.29

Tijdschrift voor Efficiënte Bedrijfsorganisatie, Januari 1954

Measuring The Productivity of Capital

Dean, Joel. — Bij het nemen van beslissingen omtrent investeringen op langere termijn gaan de leiders der bedrijfshuishoudingen nog altijd in sterke mate af op intuïtie, hoewel vele van die bedrijfshuishoudingen in andere opzichten met grote bewuste kennis van zaken worden geleid. Voor het werkelijk beoordelen van de mogelijkheden welke een investering biedt, is een grote mate van specialistische kennis noodzakelijk. Het vereist het kunnen toepassen van de economische theorie op verschillende belangrijke punten, benevens het hanteren van de financiële rekenkunde, het kunnen projecteren van de ontwikkeling van de bedrijfstak en van de uitbreiding van het eigen bedrijf in de komende periode, en de beheersing van technieken voor het vergelijken van projectie en werkelijke ontwikkeling. Dit alles kan één man niet opbrengen, zodat het nodig is, voor het voorbereiden van deze beslissingen een „team” van specialisten te vormen.

Schrijver bespreekt een aantal criteria die kunnen worden aangelegd om de waarde van investeringsprojecten voor een bedrijf te toetsen. Hij wijst er verder op, dat het niet juist is dat een bedrijf zonder meer streeft naar winstmaximalisatie, zelfs indien dit begrip wordt gezien over een langere periode. Zijn conclusie luidt, dat rendabiliteitsprojectie op basis van samengestelde interestberekening de beste toetssteen is voor de mogelijkheden van een investering, en dat het noodzakelijk is, een stelselmatig investeringsplan voor de gehele bedrijfshuishouding op te zetten.

B a VI - 12

Harvard Business Review, Januari-Februari 1954

E 349 : E 641.254

Moeten er conflicten zijn tussen „staf” en „lijn”?

In dit artikel wordt de vraag behandeld, hoe ver de staffunctionaris mag gaan met zijn bemoeienis ten aanzien van het werk en het werkgebied van de chef. Dit probleem komt naar voren zodra een centraal staforgaan bestaat, dat niet onder de chef werkt maar onder de hoogste leiding. Dan ontstaan in de praktijk moeilijkheden, vooral als het staforgaan ongevraagd gaat raden of zelfs voorschrijven en aldus de „lijn” bevoegdheden worden bedreigd en uitgehold.

Opgedrongen stafwerk moet zoveel mogelijk worden vermeden. Het is zaak dat de directie zorgt, dat het centrale staforgaan van goed gehalte is en gedragen wordt door de juiste instelling, t.w. de servicegedachte. Het centrale staforgaan moet dienend zijn. Dan is er alle kans dat de chefs eigener beweging graag de stafmensen inschakelen.

B a VI - 13

Doelmatig Bedrijfsbeheer, Maart 1954

E 641.3

Die Controller - Tätigkeit in amerikanischen Aktiengesellschaften

Ahearn, C. M. — Er is geen bepaalde definitie voor de functie van de „controller” in de Verenigde Staten te geven. Om deze functie duidelijk te belichten, geeft de schrijver van dit artikel daarom een beeld van de verhouding waarin de gemiddelde controller staat tot de raad van bestuur, de president-directeur, de financiële directeur, de bedrijfsleider, en de personeelsdirecteur. Verder worden de betrekkingen van de controller met de aandeelhouders en met de buitenwereld beknopt aangegeven.

Tot slot worden een aantal instrumenten voor de bedrijfsleiding in het kort besproken, die in de Verenigde Staten „controls” worden genoemd: de bedrijfsbudgettering, de standaardkosten en het apparaat van de interne controle. Ook met deze dingen heeft uiteraard de controller bemoeienis.

B a VI - 16

Der Wirtschaftsprüfer, Januari 1954

E 722

La prévision et la préparation du travail appliquées aux travaux d'entretien

Schillings, L. — De onderhoudsfunctie in de bedrijfshuishouding lijkt vaak ingewikkeld en moeilijk voorzienbaar, maar dit is een reden te meer om er een planning voor op te zetten en het werk goed voor te bereiden.

Het te volgen systeem wordt uiteraard bepaald door het bedrijfstype en de verdere omstandigheden. In beginsel kan men uitgaan van een bezettingsplanning (tijdschema) of wel van standaarden voor de benodigde hoeveelheden stof, kracht en tijd.

Voor het plannen van onderhoudswerk is de laatstbedoelde methode in eerste aanleg de beste, tenminste zolang de doelmatigheid van de onderhoudswerkzaamheden nog verbeterd kan worden. Is vooruitgang hierin niet meer mogelijk dan kan men tot een bezettingsplanning overgaan. De techniek van een en ander wordt besproken.

B a VI - 19

Annales de Sciences Economiques Appliquées, Februari 1954

E 641.24 : E 641.231.1

De reiziger in het afzetplan

Voor producten die de eindgebruiker via een of meer wederverkopers bereiken, speelt de reiziger meestal niet meer de hoofdrol in het „verkoopgesprek” tussen fabrikant en consument. Reclame en marktonderzoek dragen ertoe bij dat de functie van de reiziger in het afzetplan anders ligt dan vóór het bestaan van merkartikelen. De reiziger verkoopt niet alleen of hoofdzakelijk het product, maar ook en vooral „verkoop” hij de afzetpolitiek van de fabrikant aan de wederverkoper, dwz. hij vertaalt de verkoopboodschap in termen van nut voor de distribuut. Hij dient ook in de juiste vorm service aan de distribuut te bieden, en meer en meer komt hierbij ook hulp bij de verkoopbevordering op de voorgrond. Waar het zelfbedieningssysteem veld wint, is vooral de wijze van uitstellen der goederen een belangrijk punt, waarbij de vertegenwoordiger van de fabrikant nuttig advies kan geven of hulp kan bieden.

Tenslotte heeft de reiziger een functie als „luisteraar” wat betreft de smaak en behoeften van de afnemers, hoewel de waarde van het reizigersrapport als informatiebron meestal beperkt is door een te subjectieve visie en door de te kleine massa van de afnemers waarmee hij in contact is.

B a VI - 21
E 641.252

Doelmatig Bedrijfsbeheer, Februari 1954

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVOORWAARDEN

Personnel Management in Relation to Time and Motion Study

Havelock, M. A. — Na een schets van de historische ontwikkeling van de tijdstudie, de bewegingsstudie en het moderne personeelbeheer, volgt een beschouwing over de meest gewenste wijze van samenwerken van de met deze onderdelen belaste organen binnen de bedrijfshuishouding.

Bewegingsstudie behoort aan tijdstudie vooraf te gaan, en als beide op de juiste manier plaatsvinden, is ten behoeve van het personeelbeheer een basis voor de personeelsselectie gelegd. Wat betreft de tarifiering en meer in het algemeen de arbeidsvoorwaarden, is goede coördinatie tussen de tijd- en bewegingsstudiemensen en de personeelafdeling voor alle betrokkenen van veel belang. Voor het goed functioneren van tijd- en bewegingsstudie is verder een goede atmosfeer in het bedrijf noodzakelijk. Een van de belangrijkste functies van de personeelafdeling is het helpen scheppen van die sfeer van vertrouwen en samenwerking, onder meer door intensief contact met vertegenwoordigers van de werknemers. Door goede en diepgaande voorlichting over de doeleinden welke de leiding nastreeft, en door het zoveel mogelijk tevoren raadplegen van het personeel, kan langzamerhand het nog uit het verleden stammende wantrouwen o.m. tegen tijd- en bewegingsstudie worden weggenomen. Ook scholing van werknemers op het gebied van de toegepaste organisatie, zoals deze tegenwoordig wel in vakverenigingsverband plaatsvindt, kan hiertoe bijdragen.

B a VII - 5
E 641.214.21 : E 641.21

Time and Motion Study, Januari 1954

Current Ideas on Time Study Rating

Anson, C. J. — Het vraagstuk, hoe men het tempo waarin iemand werkt, kan beoordelen, wordt door verschillende deskundigen zeer verschillend beantwoord; in dit artikel wordt een overzicht gegeven van een aantal opvattingen welke hieromtrent bestaan. Zo wordt wel gesteld dat bij een voldoende groot aantal waarnemingen de gemiddelde tijd samenvalt met de „normale” tijd en dus als standaard kan worden aangehouden zonder dat tempo-beoordeling nodig zou zijn. Van andere zijde wordt deze mening echter bestreden o.m. op grond van het feit dat men aldus niet weet, of het verkregen gemiddelde al dan niet dat van een homogeen universum is. Wiskundige systemen voor het afleiden van het tempo uit de gedane waarnemingen worden eveneens verworpen omdat o.m. de werkmethode hierbij geheel verwaarloosd wordt.

Als hulpmiddel bij het zo objectief mogelijk temposchatten worden tegenwoordig wel de „multi-image films” gebruikt, terwijl daarnaast verschillende graderingsstelsels zijn ontwikkeld welke hierbij eveneens steun kunnen geven. Echter vereist het juist hanteren van deze hulpmiddelen vrij grote bekwaamheid bij de arbeidsanalyst. De temposchattingen laten dan ook in de praktijk nog wel te wensen over wat betreft de nauwkeurigheid, zoals uit aangehaalde onderzoeken blijkt. Het zorgvuldig opleiden van hen die dit werk moeten verrichten vereist dus allereerst de volle aandacht; in het artikel worden enkele methoden genoemd die hierbij van nut kunnen zijn.

B a VII - 5
E 641.213.2

Time and Motion Study, Januari 1954